

İdarelere işyerinin görölmesine ilişkin yapılacak taleplerin karşılanması temel kural olarak yer almakla birlikte söz konusu taleplerin süresi içerisinde karşılanmamış olması durumunda talep edilen hususun teklifi oluşturmak noktasından doğrudan sonuç doğurucu etkisi bulunup bulunmadığı irdelenmeksizin tespitinde bulunulmaması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde *"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur..."* hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "İşyerinin görölmesine ilişkin düzenleme" başlıklı 15.6'ncı maddesinde *"İhalelere ilişkin olarak Kuruma yapılan itirazın şikâyet başvurularından, bazı*

ihalelerde idareden alınacak işyeri görme belgesinin teklif veya başvuru kapsamında sunulmasının istendiği görülmüştür. Bilindiği gibi, ihaleye katılım için aday veya isteklilerce verilmesi gereken belgeler ilgili İhale Uygulama Yönetmeliklerinde düzenlenmiştir. Bu belgeler arasında işyeri görme belgesi bulunmamaktadır. Ayrıca, tip idari şartnamelerin "İşin Yapılacağı Yerin Görülmesi" başlıklı maddesindeki düzenlemeler, işyerinin görülmesi, teklif hazırlamak ve taahhüde girmek için gerekli olabilecek tüm bilgileri temin sorumluluğunun isteklilerde olduğunu, işyerinin görülmesine ilişkin olarak istekli veya temsilcilerinden gelen taleplerin idarelerce karşılanmasının zorunlu olduğunu belirtmektedir. Bu nedenle, idarelerce anılan hükme uygun hareket edilmesi ve idari şartnamelerde, işyeri görme belgesi alma zorunluluğuna ilişkin düzenlemelere yer verilmemesi gerekmektedir." açıklaması,

İhaleye ait İdari Şartname'nin "İhale konusu işe ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde "2.1. İhale konusu işin

1. a) Adı: Toplu malzemeli yemek hazırlama ve sonrası hizmet alımı
2. b) Miktarı ve türü:

Toplu malzemeli yemek hazırlama ve sonrası hizmet alımı.

2 kısım (15 kalem)

1. Kısım ??? : 23.385.758 Öğün yemek hizmeti alımı.(5 kalem)
2. Kısım??? : 25.699.631 Öğün yemek hizmeti alımı. (10 kalem)

Her bir kısma ayrı ayrı teklif verilebilir. Kısım içindeki tüm kalemlere teklif verilmek zorundadır.

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

1. c) Yapılacağı yer: Müdürlüğümüze bağlı kurumların mutfağında yemek pişecektir ve bağlı semt polikliniklerine-ek binalara ve teknik şartnamede

belirtilen hastanelere taşıma
yapılacaktır...” düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin “İşin yapılacağı yerin görülmesi” başlıklı 12'nci maddesinde “12.1. İşin yapılacağı yeri ve çevresini gezmek, inceleme yapmak, teklifini hazırlamak ve taahhüde girmek için gerekli olabilecek tüm bilgileri temin etmek isteklinin sorumluluğundadır. İşyeri ve çevresinin görülmesiyle ilgili bütün masraflar istekliye aittir.

12.2. İstekli, işin yapılacağı yeri ve çevresini gezmekle; işyerinin şekline ve mahiyetine, iklim şartlarına, işinin gerçekleştirilebilmesi için yapılması gerekli çalışmaların ve kullanılacak malzemelerin miktar ve türü ile işyerine ulaşım ve şantiye kurmak için gerekli hususlarda maliyet ve zaman bakımından bilgi edinmiş; teklifini etkileyebilecek riskler, olağanüstü durumlar ve benzeri diğer unsurlara ilişkin gerekli her türlü bilgiyi almış sayılır.

12.3. İstekli veya temsilcilerinin işin yapılacağı yeri görmek istemesi halinde, işin gerçekleştirileceği binaya ve/veya araziye girilmesi için gerekli izinler İdare tarafından verilecektir.

12.4. Tekliflerin değerlendirilmesinde, isteklinin işin yapılacağı yeri incelediği ve teklifini buna göre hazırladığı kabul edilir.” düzenlemesi,

Söz konusu Şartname'nin “Kısmi teklif verilmesi” başlıklı 20'nci maddesinde “20.2. Kısmi teklife ilişkin açıklamalar

20.2.1.

2 KISIM(15 KALEM)

1.KISIM : 23.385.758 ÖĞÜN YEMEK HİZMETİ ALIMI.(5 KALEM)

2.KISIM.....: 25.699.631 ÖĞÜN YEMEK HİZMETİ ALIMI. (10 KALEM)

Herbir kısma ayrı ayrı teklif verilebilir. Kısım içindeki tüm kalemlere teklif verilmek zorundadır.” düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin “Teklif fiyata dahil olan giderler” başlıklı 25'inci maddesinde “25.1. Hizmetin özelliğine göre sözleşmenin uygulanması sırasında ilgili mevzuat gereğince yapılacak ulaşım sigorta vergi resim ve harç giderleri teknik şartnamede belirtilen benzeri tüm giderleri yükleniciye aittir ve teklif fiyata dahil edilecektir.

25.2. 25.1. maddesinde yer alan gider kalemlerinde artış olması ya da benzeri yeni gider kalemlerinin oluşması hallerinde, teklif edilen fiyatın bu tür artış ya da farkları karşılayacak payı içerdiği kabul edilir. Yüklenici, bu artış ve farkları ileri sürerek herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

25.3. Teklif fiyata dahil olan diğer giderler aşağıda belirtilmiştir:

25.3.1.

1- Çalıştırılan işçilerin yemek ihtiyaçları hastanede çıkan yemekten bedelsiz olarak karşılanacaktır. İstekliler tekliflerinde işçilerin yemek ihtiyaçları için bir bedel öngörmeyecektir.

2- Ayrıca detayı teknik şartnamede belirtilen diğer tüm giderler teklif fiyata dahil edilecektir.

3- Yüklenici personellere yol bedeli olarak (geliş gidiş) öngörülen ücreti bordroda gösterip her bir personelin banka hesabına maaşıyla birlikte aktaracaktır. Yol parası 26 iş günü üzerinden gidiş dönüş günlük brüt 8,39 TL. verilecektir. Yol gideri teklif fiyata dahildir.

25.4. Sözleşme konusu işin bedelinin ödenmesi aşamasında doğacak Katma Değer Vergisi (KDV), ilgili mevzuatı çerçevesinde İdare tarafından yükleniciye ayrıca ödenir.

25.5. Kısa vadeli sigorta prim oranları belirtilecektir.

Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı %2 dir. 19.01.2013 tarih ve 28533 sayılı resmi gazetede yayınlanan 6385 sayılı sosyal sigortalar ve genel sağlık sigortası kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanunun 9 maddesi ile, 01.09.2013 tarihinden geçerli olmak üzere kısa vadeli sigorta kolları prim oranı sigortanın prime esas kazancının %2 si olarak belirlenmiştir.” düzenlemesi,

Teknik Şartname'nin “İlaçlama” başlıklı 12.12'nci maddesinde “1.Yüklenici; mutfak, yemekhane, depolar ve servis yemek ofisi gibi gıda üretiminin ve sunumunun yapıldığı yerlerde, her türlü haşere (böcek, sinek, fare ve diğer) ile mücadelesini, tüm ilgili yönetmelik, genelge, prosedür ve ilgili diğer mevzuatlar kapsamında sağlayacaktır. Ayrıca bu alanlara kedi, köpek, kuş vb. girmesini önleyici tüm tedbirleri alacaktır.

2. Haşere ile mücadele, “Biyosidal Ürünlerin Kullanım Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” esasları doğrultusunda yapılacaktır. Yönetmelik gereği bu iş ve işlemler “Biyosidal Ürün Uygulama İzin Belgesi” ne sahip gerçek veya tüzel kişilere yaptırılacaktır. Yüklenici Haşere ile Mücadele işlemini “Biyosidal Ürün Uygulama İzin Belgesi” ne sahip ise kendisi tarafından bu belgeye sahip değilse izin belgesi almış diğer kişi/firmalar aracılığı ile yapacağı sözleşme ile yerine getirecektir. İzin belgesinin ve sözleşmenin onaylı bir suretini idareye sunacaktır.

3.Haşere ilaçları; havalandırmaya gerek bırakmayan, leke ve iz yapmayan kısacası “Biyosidal Ürünlerin Kullanım Usûl ve

Esasları Hakkında Yönetmelik”te bahsi geçen özelliklerde olacaktır. İlaçlamada zararlı haşerelere karşı kullanılan ilaçlar özelliğini kaybederse değiştirilmesi istenilebilecek, bu istek yerine getirilmediği takdirde başka bir yükleniciye ilaçlama yaptırılacak ve bedeli ihaleyi alan yükleniciye ödettirilecektir.

- 4. Mutfak, yemekhane, depolar ve servis yemek ofislerinin 7 günde bir kez haşere ile mücadele için ilaçlaması yapılacaktır. Yapılan ilaçlama ile mevcut böcek ve farelerin ölüp ölmediği tespit edilecektir, gereklilik ve ihtiyaç – talep üzerine ilaçlama tekrarı yapılacaktır. Fare mücadelesi için fare istasyonları kuracak ve 2 günde bir kontrol edilecektir. Yüklenici ilaçlama programını Kontrol Komisyonu’na sunacaktır.*
- 5. İlaçlama, Kontrol Komisyonu’ndan bir kişi ve hastane mutfak -yemekhane sorumlusu gözetiminde yapılacak ve kayıt altına alınacaktır. Her ay bitiminde ilaçlama kayıt evrakları Kontrol Komisyonu’na resmi yazılı olarak sunulacaktır.*
- 6. İlaçlama ile ilgili tüm işlemler Yüklenici tarafından sağlanacak olup tüm masrafları Yüklenici tarafından karşılanacaktır. Yüklenici bunun için ek ücret talep edemez.” düzenlemesi,*

Aynı Şartname’nin “Hizmetin Yapılma Şekli (İş Akışı)” başlıklı 12’nci maddesinde “... 7.1. Yüklenici, demirbaş listesinde, kart okuyuculu elektronik turnike sistemini (kiosk) olmayan, hizmetin yürütüldüğü sağlık tesisinin personel yemekhanelerine kart okuyuculu elektronik turnike sistemini (kiosk), işe başlama tarihinden itibaren en geç 15 gün içerisinde kurmak zorundadır. Sistemin kurulmasına kadar geçen zamanda, personele imza karşılığı yemek sunum hizmeti verilecektir. İmzalar, kontrol teşkilatı tarafından kontrol edilir. Yüklenici, kart okuyuculu elektronik kart sistemini ve sistemi işler kılan bilgisayar, yazıcı vb. aparatlarıyla ile birlikte

çalışmaya hazır halde bulunduracaktır. Sağlık tesise bağlı ek hizmet birimlerinde kart okuyucu sistemi yok ise, bu sistem kurulmayacak olup, personele imza karşılığı yemek sunum hizmeti verilecektir.

7.2. Hizmetin yürütüldüğü sağlık tesisinin personellerine, sağlık tesisi tarafından verilen personel kimlik kartlarının yüklenici tarafından kurulacak olan elektronik turnike sistemine tanıtımı yapılır ve turnike sisteminin kurulmasıyla personele kart okutma karşılığı yemek verilir...” düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin 14.11'inci maddesinde “Mutfakta ve yemekhanede kullanılan doğalgaz bedeli yüklenici tarafından karşılanacaktır. Elektrik ve su giderleri ise, yoksa hastane idaresince taktırılacak süzme saat ile belirlenerek faturada belirtilen su ve elektrik birim fiyatı ile tüketim miktarı çarpılarak bedel hesaplanacak, yüklenici adına tahakkuk ettirilecek dönem alacağından düşülecektir.” düzenlemesi yer almaktadır.

İdari Şartname'lerin 12'nci maddesinde işyerlerinin görülmesine ilişkin düzenlemelere yer verilmiş olup, ihale dokümanı alındıktan sonra isteklilerin teklif hazırlamasına ilişkin maliyetlerini oluşturmaları aşamasında maliyeti doğrudan etkileyecek nitelikteki konuları açıklığa kavuşturabilmek adına idareye sözlü veya yazılı olarak talepte bulunarak işyerinin görülmesi mümkün bulunmaktadır.

Şikayete konu ihaleye bakıldığında, bahse konu ihalenin yemek hizmeti alımı olduğu ve maliyet unsurlarının öğün malzeme girdisi, işçilik girdisi ve yardımcı girdilerden oluşacağı, buna mütenasip olarak Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79.2.6'ncı maddesinde yapılan açıklamada da “Ana Girdi Maliyeti + İşçilik

Maliyeti) / Toplam Teklif Tutarı" oranının 0,80'den az ve 0,95'den çok olmaması gerektiği, bunun dışında kalan (enerji giderleri (doğalgaz, LPG gibi), temizlik malzemeleri, su, sigorta giderleri, ilaçlama ve hijyen sağlama giderleri, bakım onarım, amortisman, nakliye, sözleşme giderleri ve genel giderler, portör muayenesi ve tali çığ girdiler (tuz, baharat, tatlandırıcı vb.) gibi unsurlar) giderlerin yardımcı gider olduğu ve aşırı düşük teklif açıklamalarında bu hususa ilişkin açıklama sunulmasına gerek bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Başvuru sahibi tarafından işyerinin görülmesi talebinde, tespiti yapılamadığı ifade edilen giderlere bakıldığında, söz konusu giderlerin mevzuatta yardımcı girdiler olarak nitelendirilen girdilere ilişkin olduğu ve teklifin temel bileşenleri olan malzeme ve işçilik giderlerinin tespitine engel bir hususun varlığından bahsedilmediği görülmektedir.

İdarelere işyerinin görülmesine ilişkin yapılacak taleplerin karşılanması temel kural olarak yer almakla birlikte, söz konusu taleplerin süresi içerisinde karşılanmamış olması durumunda talep edilen hususun teklifi oluşturmak noktasından doğrudan sonuç doğurucu etkisi bulunup bulunmadığı irdelenmeksizin tespitinde bulunulması isabetli olmayacaktır.

Bahse konu ihalede maliyetin tespiti için işyerinin görülmesi gerektiği belirtilen giderlerin her halükarda işyerinin görülmesini gerektirir nitelikte değerlendirilemeyeceği, bunun yanında öğün maliyetinin temel unsuru olan ana girdi ve işçilik giderlerinin tespiti noktasında bir uyumsuzluk bulunmadığı ve Teknik Şartname'nin işin gerçekleştirilmesi bakımından yüklenicinin sorumluluklarına ilişkin düzenlemelerinde işyeri görülmeksizin maliyet oluşturulamayacak nitelikte bir unsurun bulunmadığı dikkate

alındığında başvuru sahibinin işyerinin görülmesine ilişkin talebinin ihale saati sonrasında cevap verilmiş olması hususu esasa etkili bir durum olarak görülmemiş ve başvuru sahibinin iddiası yerinde bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazın şikâyet başvurusunun reddine, Oybirliği ile karar verildi.

Toplantı No : 2019/053

Gündem No : 21

Karar Tarihi : 04.12.2019

Karar No : 2019/UH.I-1589